

ВІКІПЕДІЯ

Вільна енциклопедія

для бібліотек та бібліотекарів

Семінар Української бібліотечної асоціації,
18 лютого 2016 року

У цій презентації:

I

1. Основні характеристики ресурсу
2. Вікіпедія - причина відмовитися від походу до бібліотеки чи навпаки?
3. Що спільного в роботі бібліотеки та Вікіпедії
4. Як ~~рекламувати~~ зробити бібліотеку більш помітною у Вікіпедії
5. Співпраця зі спільнотою редакторів, «Вікімедіа Україна»

II

6. Як читати вільну енциклопедію
7. Вигляд та інструменти Вікіпедії
8. Вимоги до статей

«Уявіть собі світ,
де кожен має вільний доступ
до всіх накопичених людством знань.
Ось чого ми прагнемо!»

Джиммі Вейлз,
засновник Вікіпедії

Вікі — веб-сайт, що дозволяє користувачам змінювати
самоостійно вміст сторінок через браузер

Вікіпедія — онлайн енциклопедія, яку кожен може
редагувати.

**Основні принципи: нейтральність, достовірність,
дотримання авторського права**

ВІКІПЕДІЯ
Вільна енциклопедія

**Мета: зібрати всі знання людства та
зробити їх доступними кожному!**

ВІКІПЕДІЯ
Вільна енциклопедія

Wikipedia

6-й за популярністю сайт у світі

288 мовних розділів

37 млн статей (**4,5** млн статей англійською)

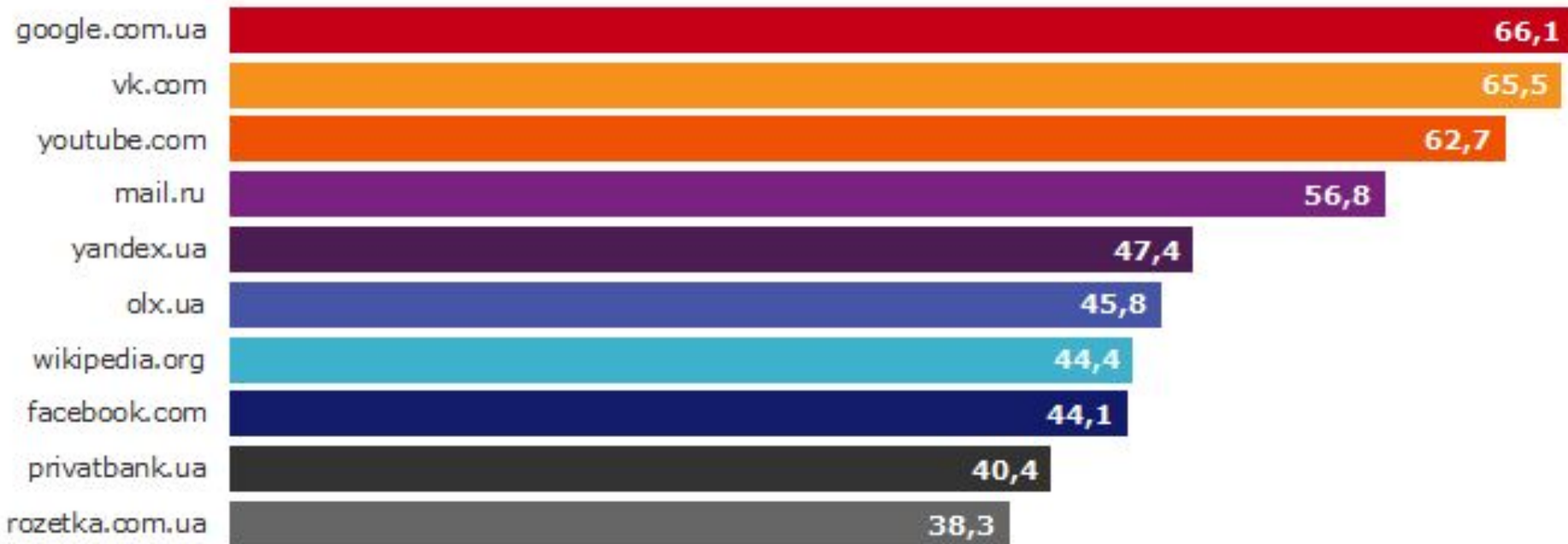
Українська Вікіпедія

6-7-й за охопленням сайт уанету

600 тис. статей = **16** місце

1 редагування на **21** сек.

ТОП-10 популярних сайтів за січень 2016р.

Рейтинг побудований за охопленням у відсотках населення України 16-55,
користувачів інтернету

[*Згідно дослідження СMeter, компанії TNS](#)

П'ять основ

1. Вікіпедія — це **енциклопедія**
2. Вікіпедія дотримується **нейтральної точки зору**
3. Матеріали Вікіпедії є **вільними для використання**, при цьому **будь-хто** може вносити до них зміни
4. У Вікіпедії існують зведені **правила поведінки**
5. Вікіпедія не має незмінних правил — за винятком цих п'яти загальних принципів. **Сміливо правте, перейменовуйте, змінюйте статті!**

Пам'ятник Вікіпедії, м.Слубіце, Польща

Автор фото — [Awersowy](#) . Ліцензія [CC-BY-SA-3.0](#), з [Wikimedia Commons](#)

Вікіпедія & бібліотеки

Що спільного?

1. Місія
2. Категоризація $\approx$ предметизація
3. Повага до авторитетних джерел
4. Нормативний контроль $\approx$ дизамбіги

Тематичні сайти	NNDB · Internet Movie Database · MusicBrainz · Rodovid.org
Словники та енциклопедії	Britannica (онлайн) · Оксфордський біографічний
Нормативний контроль	BNE: XX1157768 · BNF: 12404450r · GND: 118525123 · ISNI: 0000 0001 2146 5032 · LCCN: n81073496 · NDL: 00620582 · NKC: jn20000700397 · NLA: 35793589 · NTA: 097063002 · РДБ: 000082502 · LIBRIS: 205002 · SUDOC: 027437043 · VIAF: 107032638 · ULAN: 500257633

Категорії (+⁺): [Народились 1 липня](#) | [Народились 1961](#) | [Померли 31 серпня](#) | [Померли 1997](#) | [Померли в Парижі \(-\) \(±\) \(↓\) \(↑\)](#)
| [Загинули в автомобільних аваріях \(-\) \(±\) \(↓\) \(↑\)](#) | [Вінзори \(-\) \(±\) \(↓\) \(↑\)](#) | [ВІЛ/СНІД активісти \(-\) \(±\) \(↓\) \(↑\) | \(+\)](#)

7. Промоція відкритого доступу

8. ...

Що робити бібліотекарю у Вікіпедії?

1. Додавання зовнішніх посилань

https://uk.wikipedia.org/wiki/Вернадський_Володимир_Іванович

Посилання [ред. • ред. код]

- Електронна колекція «В.І.Вернадський» [↗](#) на сайті Національної бібліотеки України.
- Володимир Вернадський про нерівність [↗](#)
- Біографія академіка Володимира Івановича Вернадського [↗](#)
- *В. Багнюк, К. Ситник.* Я ніколи не жив самою лише наукою [↗](#)
- *Ігор Гирич.* Між російськими і українськими берегами. Володимир Вернадський і національне пита

Що робити бібліотекарю у Вікіпедії?

2. Доповнення статей

https://uk.wikipedia.org/wiki/Сумський_державний_педагогічний_університет_імені_А._С._Макаренка

...Високому рівню організації навчально-виховного процесу в усіх структурних підрозділах СумДПУ сприяє створення належної матеріально-технічної бази, яка включає в себе 14 корпусів та споруд, у тому числі 5 навчально-лабораторних корпусів, в яких розташовані сучасні лабораторії, спеціалізовані кабінети; 3 гуртожитки; спортивний комплекс; бібліотеку; 5 музеїв; стадіон; ботанічний сад та навчальну базу в урочищі Вакалівщина.

і все???

Що робити бібліотекарю у Вікіпедії?

3. Створення статей

а) про бібліотеку

(якщо створена, перевірити на відповідність критеріям [доброї статті](#) та [номінувати](#) на добру/вибрану)

б) про окрему колекцію

Stefan Zweig Collection

[Help with]

From Wikipedia, the free encyclopedia

The **Stefan Zweig Collection** is an important collection of autograph manuscripts formed by the Austrian writer [Stefan Zweig](#). After his death in 1942 his heirs continued to develop the collection, and donated it to the [British Library](#) in 1986. The collection includes a large number of literary and music manuscripts, mainly in the composers' own hands.^[1]

The collection contains 206 numbered items: MS 1-131 are musical manuscripts, MS 132-200 and MS 206 are literary or historical manuscripts, and MS 201-205 are printed books and music. The bulk of the musical manuscripts have been digitised.

Contents [\[hide\]](#)

- 1 Musical manuscripts
- 2 Other autographs
- 3 Other material
- 4 References

Zweig MS 52, f. 1r; Mozart's *Fu* from *Quartet in D minor* (K 173)

Musical manuscripts [\[edit source | edit \]](#)

The bulk of the collection consists of 131 autograph manuscripts by notable composers; most, but not all, are musical scores.

Що робити бібліотекарю у Вікіпедії?

в) створення або доповнення статей про окрему книжкову пам'ятку/документ

(значимі події/заходи, проекти, інформаційні продукти)

Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії.

Сторінки в категорії «Книги Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського»

Показано 4 сторінки цієї категорії (із 4).

А

- [Апостол \(книга\)](#)

К

- [Києво-Печерський патерик](#)
- [Київські глаголичні листки](#)

П

- [Пересопницьке Євангеліє](#)

Що робити бібліотекарю у Вікіпедії?

4. Завантаження оцифрованих матеріалів на [Вікісховище](#)

можливість забезпечити збереженість
інформації для майбутнього,
ще один «кошик», куди можна покласти «яйця»

Коли і як це робити?

= БоГеМА

Galleries

Libraries

Archives

Museums

Бібліотеки

о

Галереї

е

Музеї

Архіви

Ініціатива Фонду Вікімедіа, спрямована на залучення працівників науково-культурних установ до редагування або допомоги з наповнення Вікіпедії.

Проекти GLAM-WIKI підтримують GLAM-установи, що готові співпрацювати з рухом Вікімедіа щодо створення контенту, який можна вільно використовувати та до якого є вільний доступ

Форми співпраці

- навчання як редагувати Вікіпедію, віківишколи;
- допомога у визначенні належності фондів/колекцій/окремих документів до суспільного надбання, захищеності авторським правом
- допомога з завантаженням уже оцифрованого контенту на Вікісховище для ілюстрації відповідних статей у Вікіпедії;
- організація заходів з редагування та створення статей на певну тематику з залученням усіх зацікавлених осіб;
- пошук сторонніх ресурсів (технічних, людських) для допомоги в роботі з оцифрування тощо;
- бібліотеки надають дозвіл на використання своїх інтелектуальних продуктів під вільною ліцензією.

Cases

[Королівська бібліотека Нідерландів](#)

[Університет Ball, США](#)

[Вікіпедія:WikiDay](#)

[British Museum Featured Article prizes](#)

Вікісховище (англ. *Wikimedia Commons*)

загальне централізоване сховище для зображень,
звукозаписів, відео та інших файлів,
які надаються на умовах вільних ліцензій

25 млн файлів

Вигляд та інструменти Вікіпедії

Вікіпедія
Вільна енциклопедія

Головна сторінка
Поточні події
Нові редагування
Нові сторінки
Випадкова стаття

Участь
Портал спільноти
Кнайпа
Довідка
Пожертвування

Панель інструментів
Посилання сюди
Пов'язані редагування
Завантажити файл
Спеціальні сторінки
Постійне посилання
Інформація про сторінку
Елемент Вікіданях
Підсторінки
Посилання за ID
Статистика відвідувань

Друк/експорт
Створення книги

Ата 0 Обговорення Чернетка Налаштування Бета Список спостереження Внесок Вийти

Головна Обговорення

Читати Перегляд Перегляд історії Ще

• Реєструйтесь! • Оновити кеш • **Don't speak Ukrainian?**

Ласкаво просимо до Вікіпедії,

вільної енциклопедії, яку кожний може редагувати.

Сьогодні середа, 17 червня 2015 року.
У розділі українською — 576998 статей,
275929 користувачів.

Пошук та Навігація

Індекс • Вибрані статті та списки • Добрі статті •
Таблиці • Історична вісь

Правила та участь

Довідка • ЧаП • Категоризація • Стиль • Вікіпроекти •
Embassy

★ Вибрана стаття

Пропозиції • Воі • Ред. • Проект

Лицевий нерв (лат. *nervus facialis*), часом зустрічається назва **проміжно-лицевий нерв** (лат. *nervus intermediofacialis*) — VII пара черепних нервів у людей та решти хребетних. За функцією нерв змішаний: складається з рухових, вегетативних (парасимпатичних) волокон та волокон спеціальної (смакової) чутливості. Також містить невелику кількість волокон загальної чутливості. Нерв складається з двох основних структур, які тісно пов'язані між собою під час внутрішньоутробного розвитку та разом формують єдиний **нервовий стовбур**: власне лицевого, що містить рухові волокна, та проміжного нерва (лат. *nervus intermedius*), або нерва Врізберга, що містить чутливі та парасимпатичні волокна. Лицевий нерв іннервує всі **мімічні м'язи** (через що й отримав свою назву – лицевий, тобто пов'язаний з обличчям) та стремінцевий м'яз, забезпечує іннервацією більшість екзокринних залоз голови (**слизна залоза**, залози слизової оболонки

У новинах

Ред. • Обг. • Проект

Війна на сході України (втрати) • Європейські ігри (Медальний залік) • Кубок Америки з футболу

- У Франції проходить авіасалон **Ле Бурже**. Від України представлять літак Ан-178 (15–21 червня)
- Голова СБУ Валентин Наливайченко (на фото) вимагає від Генпрокуратури України затримати колишнього заступника генпрокурора Даниленка, якого СБУ підозрює в причетності до «екоциду» через пожежу на нафтобазі на Київщині (15 червня)
- У Британії відзначають 800-річчя **Великої хартії вольностей** (15 червня)

Недавно померли • Інші новини... • Вікіновини

17 червня в історії

Воі • Ред. • Обг. • Проект

Всесвітній день боротьби з посухою, в Ісландії святкують День

Критерії значимості статей

Якщо тему істотно^[1] висвітлено в незалежних^[2] надійних (авторитетних)^[3] джерелах^[4], слід вважати^[5], що вона задовольняє критеріям значимості для окремої статті.

Критерії значимості осіб

- чи має особа відомість / відзнаки / нагороди / вшанування?
- чи можна інформацію перевірити?
- чи можна статтю доповнити?
- чи через сто років це буде корисно?
- чи великий вплив / спадок цієї особи?

і подібне

ВП:БІО
ВП:КЗП

Критерії значимості організацій

- діють в загальнонаціональному або міжнародному масштабі
- інформація про організації та їх діяльність може бути перевірена у незалежних джерелах

Що робити, якщо предмет недостатньо значимий для окремої статті?

Внести інформацію у загальнішу статтю

*(наприклад,
відомості про людину — у статтю про населений пункт,
відомості про школу — у статтю «Освіта в Києві»)*

Вимоги до стилю

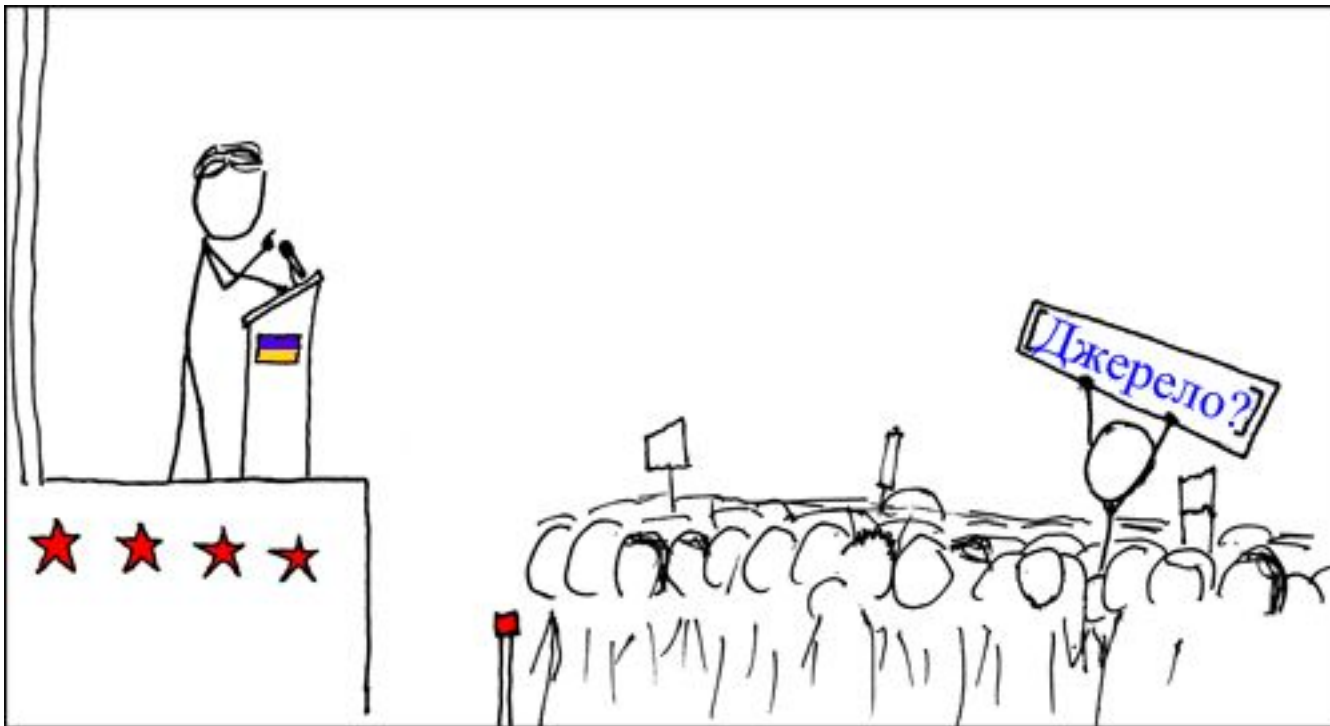
- українська мова
- відповідність правопису
- енциклопедичність
- нейтральність

ВП:СТИЛЬ

Слова-паразити

- Безперечно
- Визначний
- Відомий
- Найвідоміший
- Славнозвісний
- Легендарний
- Талановитий
- чудовий
- прекрасний
- геніальний
- ганебний
- Широко відомо, що
- Здається, що
- Існує думка
- Згідно з останніми дослідженнями
- Спеціалісти вважають
- Само собою зрозуміло
- Критики відзначають
- Слід зазначити
- Як усім відомо, добре відомо
- нещодавно, віднедавна
- скоро, незабаром
- за останній час
- на даний час (момент), наразі
- у наш час
- на сьогодні, на сьогоднішній день
- сьогодні, вчора, завтра
- 15 років тому

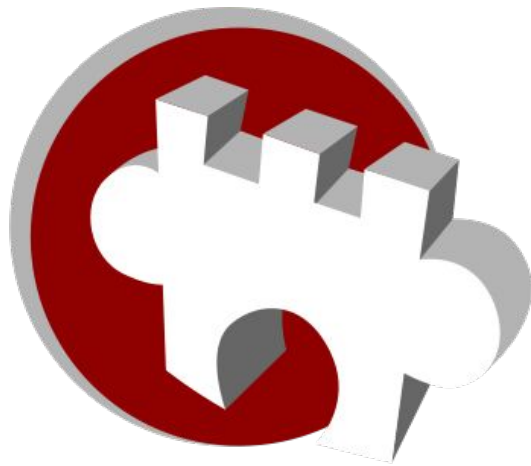
Жодних оригінальних досліджень

= авторитетні джерела
→ але не плагіат
→ але не власні думки

Довідка:Досконала стаття

- тематичні тижні
- конкурси статей
- конкурси фотографій

ВІКІ **ЛЮБИТЬ**
ПАМ'ЯТКИ

ВІКІ **ЛЮБИТЬ**
ЗЕМЛЮ

Зображення і їх оформлення

1. Власні фото — вільна ліцензія
(наприклад, CC BY-SA 4.0 тощо)
2. Суспільне надбання —
70 років після смерті автора
3. Чужі фото — письмовий дозвіл

Інші вікіпроекти:

- Вікіпедія
- Вікісховище
- Вікіджерела
- Вікісловник
- Вікіпідручник
- Вікіновини
- Вікіцитати
- Вікімандри

та інші

Дякую!

*Із запитаннями та
пропозиціями
звертайтесь на
wm-ua@wikimedia.org*

*Facebook:
Anna Hrobolova*

